

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาหมู่บ้านคลองคู หมู่ที่ 4 ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและเพื่อเปรียบเทียบระดับของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาหมู่บ้านคลองคู หมู่ที่ 4 ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนที่เป็นสมาชิกโรงสีข้าวของหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 83 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำแนวคิดที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตอนที่ 3 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานของโรงสีข้าวของหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานโรงสีข้าวหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

สรุปผลการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 46 - 60 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับอื่นๆ เช่น ไม่ได้รับการศึกษา จบประถมศึกษาปีที่ 4 และ 7 โดยรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือนอยู่ที่ 5,001 - 10,000 บาท ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีตำแหน่งหน้าที่ในการดำเนินงานโรงสีข้าวโดยการเป็นสมาชิก และระยะเวลาการเป็นสมาชิกมาแล้ว 3 ปี ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของโรงสีข้าว บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าการมี

ส่วนร่วมด้านการคิด, การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน, การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน, การมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผลพบว่าอยู่ในระดับมาก แต่การมีส่วนร่วมด้านการได้รับผลประโยชน์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานของโรงสีข้าวของหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความพอประมาณ, การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความมีเหตุผล, การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านภูมิคุ้มกันและการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความรู้คู่คุณธรรมพบว่าอยู่ในระดับมากตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของโรงสีข้าวเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมด้านการคิด, อาชีพกับการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการติดตามและประเมินผล, การดำเนินงานโรงสีข้าวที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนจำแนกตามเพศ, อายุ, ระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการติดตามและประเมินผลและด้านการได้รับผลประโยชน์, รายได้เฉลี่ยของครอบครัว, อาชีพกับการมีส่วนร่วมด้านการคิดและด้านการได้รับผลประโยชน์, การดำเนินงานของโรงสีข้าวระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของโรงสีข้าวหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่แล้วพบว่าโรงสีข้าวมีขนาดเล็กมากเกินไป อยากที่จะให้ขยายโรงสีข้าวให้ใหญ่ขึ้นมากกว่าเดิมเพื่อที่จะได้ให้คนที่มาสีข้าวไม่ต้องรอคิวนานและไม่เสียเวลา ปัญหาและอุปสรรครองมาพบว่าในบางครั้งพบว่าเมื่อถึงวันที่ 10 ของทุกเดือนชาวบ้านบางคนไม่ค่อยไปประชุมหรือบางคนไม่ค่อยที่จะมีเวลาไปประชุมจึงทำให้ขาดผลประโยชน์หรือสิทธิที่ตนเองจะได้รับ ปัญหาและอุปสรรคต่อมาพบว่าอุปกรณ์ในการสีข้าวนั้นเกิดการชำรุดและสึกหรออยากที่จะให้มีการเปลี่ยนหรือซื้อใหม่เข้ามาเพื่อที่จะได้ทำให้งานเร็วขึ้นกว่าเดิม และข้อเสนอแนะคืออยากที่จะให้มีโรงสีข้าวที่ขนาดใหญ่เดิมโดยให้เป็นแบบ 2 หั่ว คือสีได้ทั้งข้าวขาวและข้าวกล้องเพื่อที่จะเพิ่มผลผลิตให้ทันความต้องการเพราะเนื่องจากว่าในการสีข้าวในแต่ละครั้งไม่ทันต่อความต้องการของชาวบ้านเป็นอย่างมากและอยากได้รถเกี่ยวข้าวมาเป็นของหมู่บ้าน แล้วถ้าทางโรงสีข้าวของหมู่บ้านได้มีการขยายให้ใหญ่ขึ้นก็จะทำให้การผลิตทันตามความต้องการของ

คนในชุมชนเพื่อที่จะได้สะดวกสบายและรวดเร็วเพื่อจะได้นำไปขายสู่ตลาดได้ไวกว่านี้อีกอย่าง
ประชาชนในชุมชนยังได้วัดคุณภาพข้าวของตัวเอง

อภิปรายผล

ผลวิจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษาโรงสีข้าวหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีประเด็นสำคัญที่
สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เพราะเพศหญิงเป็นผู้ที่มีสิทธิใน การ
ตัดสินใจต่างๆ รวมถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับมากกว่าผู้ชาย มีอายุ 46 - 60 ปี เพราะให้ความสำคัญ
กับการมีส่วนร่วมกับโรงสีข้าวและนึกถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในแต่ละครั้งที่มีการขายข้าวให้กับ
โรงสีข้าว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับอื่นๆ เช่น ไม่ได้รับการศึกษา จบประถมศึกษาปีที่ 4 และ 7
เพราะว่าชาวบ้านทำเกษตรกรรมตั้งแต่เด็กๆ และเป็นรายได้หลักของครอบครัวจึงไม่ได้ให้
ความสำคัญกับการศึกษามากนัก รายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือน 5,001 - 10,000 บาท เพราะว่ามี
รายได้ส่วนใหญ่นั้นมาจากการทำเกษตรกรรมพอถึงเวลาในการเก็บเกี่ยวก็นำข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ไป
ขายอาชีพเกษตรกรรม เพราะชาวบ้านได้ประกอบอาชีพสืบทอดกันมาตามบรรพบุรุษที่ได้ทำมา
ก่อนหน้านี้ ตำแหน่งหน้าที่ในการดำเนินงานโรงสีข้าวส่วนใหญ่เป็นสมาชิก เพราะว่าการคณะกรรมการ
โรงสีข้าวมักจะเป็นตัวแทนของสมาชิกจึงคัดเลือกเพียง 17 คนเท่านั้น และระยะเวลาการเป็น
สมาชิกมาแล้ว 3 ปี เพราะชาวบ้านให้ความสำคัญเข้าร่วมกิจกรรมนี้เริ่มก่อตั้งโครงการขึ้นมา ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงชัย ดิยานนท์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาทัศนะของเกษตรกร
ในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง" ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพหลักเป็นหลัก ร้อยละ 92.0 และมีอาชีพเสริม คือ การเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่
ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ร้อยละ 74.5 และพบว่าเกษตรกรต้องซื้อ
อาหารมาบริโภคเนื่องจากสามารถผลิตเองได้น้อย ร้อยละ 79.8 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ
สกล พรหมสิน (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
กับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในตำบลหงส์เจริญ อำเภอท่ามะแซ จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า
ประชาชนมีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ
พิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏว่าด้านครอบครัวเข้มแข็งมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ด้าน
ปัจจัยสี่พอเพียง รายได้พอเพียงอยู่ในระดับต่ำสุด ส่วนการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 50.8 รองลงมา คือ

การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.7 และการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของโรงสีข้าว บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในด้านการคิด ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการได้รับผลประโยชน์ พบว่าด้านการติดตามและประเมินผลโรงสีข้าว มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เพราะชาวบ้านนั้นได้ติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงสีข้าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร อรุณเดชาชัย (2540) ได้ศึกษาเรื่องการบริการการผลิตในกิจการโรงสีข้าว พบว่าการบริหารการผลิตมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จในกิจการโรงสีข้าว การผลิตข้าวให้ได้ข้าวมีคุณภาพนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายสิ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในขบวนการผลิตข้าวในแต่ละขั้นตอน เช่น เทคโนโลยีการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ การกำหนดมาตรฐาน คุณภาพข้าวและการตรวจสอบคุณภาพของข้าวเปลือกประเด็นปัญหาและสาเหตุของกิจการ โรงสีข้าว ได้แก่ ปัญหาข้าวเปลือกในคลังของโรงสีมากเกินไป กำลังการผลิตและผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค สำหรับแนวความคิดแก้ไขนั้นควรจะนำการวางแผนก่อนการผลิตเพื่อให้ได้ข้าวที่มีประสิทธิภาพและควรให้การผลิตดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอและเกิดความสมดุลกันระหว่างทุนเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา สุพรรณ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการยอมรับเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในชุมชนบ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่าชุมชนบ้านหลุมมะขามเกิดการรวมตัวของเกษตรกรที่อพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและออกจากอำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยระยะแรกได้รับจ้างเป็นแรงงานตัดไม้จากนั้นได้จับจองพื้นที่ดังกล่าวทำการเกษตร ซึ่งการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในช่วงนั้นเป็นเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม คือ ผลิตเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในชุมชน ต่อมา มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตตามกระแสทุนนิยมที่เข้ามาในชุมชนทั้งได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเพาะปลูกเป็นพืชเชิงเดี่ยว ส่งผลให้เกษตรกรเกิดปัญหาภาวะหนี้สินในระดับสูง มีการจัดการทรัพยากรที่ไม่พึ่งพาซึ่งกันและกัน เกษตรกรส่วนหนึ่งจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตและรูปแบบการผลิตเป็นไปตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยจุดเริ่มต้นได้แบบอย่างจากการศึกษาดูงานจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามแนวคิดดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างในชุมชนบ้านหลุมมะขามที่ได้ดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีรายได้และมีคุณภาพที่ดีขึ้น

3. การวิเคราะห์การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานของโรงสีข้าวของหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านความรู้คู่คุณธรรม พบว่าด้านความรู้คู่คุณธรรมมีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เพราะชาวบ้านได้มีความคิดที่ว่าการดำเนินงานของโรงสีข้าวมีการจัดเวทีประชาคมกิจกรรมที่สืบเนื่องจากการดำเนินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประธินพร แพทย์รังสี (2545) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียง ตามแนวพระราชดำริในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่าโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสำเร็จโดยหลังจากเข้าร่วมโครงการเกษตรกรจะได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐโดยการขุดสระน้ำช่วยเหลือด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และสนับสนุนเงินทุน 5,000 บาท โดยจัดสรรที่ดินของตนออกเป็น 4 ส่วนตามหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ ในการเข้าร่วมโครงการเกษตรกรจะเพาะปลูกพืชหลากหลาย ซึ่งมีทั้งพืชสวนครัว พืชสวน สวนผลไม้ เลี้ยงไก่และปลาทำให้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้น โดยปัจจัยที่ทำให้โครงการสำเร็จที่สำคัญคือการมีแหล่งน้ำที่เพียงพอ ความขยันหมั่นเพียรของเกษตรกรและความสนับสนุนในด้านต่างๆ ของรัฐที่มีต่อเกษตรกร นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุพงษ์ วาวงศ์มูล (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวนชนบทในภาวะเศรษฐกิจตามแนวพระราชดำริใหม่: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท” ผลการศึกษาพบว่าโครงการส่งเสริมการใช้น้ำตาทฤษฎีใหม่สามารถตอบสนองแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ได้ ทั้งในขั้นมีอยู่-มีกินและเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายทำให้คุณภาพชีวิตชาวนชนบทเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในด้านเศรษฐกิจ พบว่าครัวเรือนของสมาชิกในจังหวัดเชียงรายและแพร่มีรายได้อันเป็นผลมาจากการดำเนินกิจกรรมแบบผสมผสานสูงกว่า 99,732 บาทต่อปี ซึ่งเป็นรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรในชนบทและในด้านการลดรายจ่ายในครัวเรือนพบว่าสมาชิกได้บริโภคผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนคิดเป็นมูลค่าปีละประมาณ 26,958.89 และ 36,107.39 บาท ในด้านสังคมพบว่าได้สร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่องค์กรชุมชนที่จัดตั้งขึ้นทั้งสองจังหวัด คือ เชียงราย และแพร่

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของโรงสีข้าวบ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ การดำเนินงานโรงสีข้าวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เพราะระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในด้านการคิดพบว่าชาวบ้านเห็นความสำคัญในการจัดตั้งรวมถึงในการร่วมกัน

หาสาเหตุของปัญหาในการดำเนินงานโรงสีข้าว และอาชีพกับการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่าชาวบ้านนั้นได้เข้าร่วมรับฟังหรือชี้แจงให้รู้ถึงที่มาวัตถุประสงค์ของโครงการหรือนโยบาย ต่างๆ ของโรงสีข้าวและด้านการติดตามและประเมินผลพบว่าชาวบ้านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ กิจกรรมต่างๆ ของโรงสีข้าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา บุญเชื้อ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของชาวนากับชาวนอน ของอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ผล การศึกษาพบว่าชาวนามีคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพอนามัยและการเมืองอยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วนชาวนอนมีคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ สังคมอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพ ชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการเมืองอยู่ในระดับไม่ดี ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานคุณภาพชีวิต โดยรวมพบว่าชาวนากับชาวนอนมีคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน แต่มีคุณภาพชีวิต ด้านสังคมสุขภาพอนามัยและการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดย ชาวนามีคุณภาพชีวิตด้านสังคม สุขภาพอนามัยและการเมืองดีกว่าชาวนอนและยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของจุมพฏ สุขเกื้อ (2550) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของเกษตรกรภายใต้สภาวะ เศรษฐกิจพอเพียงและการสนับสนุนทางสังคมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาพื้นที่ ประสบัยธรณีพิบัติสึนามิ ตำบลกำพวน กิ่งอำเภอสุขสธาราญ จังหวัดระนอง ผลการศึกษาพบว่า ชาวประมงและผู้ปลูกพืชมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับ ที่สูงแต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงของโรงสีข้าวบ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่าส่วนใหญ่แล้ว ชาวบ้านมีความต้องการที่จะให้ขยายโรงสีข้าวให้ใหญ่ขึ้นกว่าเดิม เพราะในการสีข้าวแต่ละครั้งไม่ ทันทต่อความต้องการของชาวบ้านจึงทำให้เกิดการล่าช้าในการสีข้าวและไม่ทันต่อการนำออกไป ขายให้ทันต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวรวิทย์ ภูเขมา (2545) ได้ศึกษา ผลกระทบจากการดำเนินกิจการโรงสีข้าวที่มีต่อชุมชนบ้านหลุบ ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัด กาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าด้านเศรษฐกิจ การดำเนินกิจการโรงสีข้าวส่งผลให้ชุมชนมีการ หมุนเวียนทางเศรษฐกิจดีขึ้น ด้านฐานะความเป็นอยู่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยและการ อุปโภคบริโภคดีขึ้น ด้านอาชีพทำให้เกิดอาชีพหลักและอาชีพเสริมในหมู่บ้าน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกส่งผลให้มีการเก็บออมในรูปเงินฝาก ธนาคารและบางส่วนสะสมในรูปของทองคำ และนำมาใช้ชำระหนี้สิน ด้านสังคมและวัฒนธรรม การดำเนินการโรงสีข้าวส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในด้านดีคือ ช่วยสนับสนุนการศึกษาของ เยาวชนทำให้ศาสนวัตถุภายในวัดเจริญขึ้นเกิดความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีขึ้นมีการช่วยเหลือ

กันในกลุ่มชนและทำให้เกิดความร่วมมือในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ลดการอพยพย้ายถิ่น ส่งเสริมวัฒนธรรมในการทำงานขยันมากขึ้น ปฏิบัติตนอย่างมั่นคงต่อความเชื่อเรื่องฤกษ์ยาม พระภูมิเจ้าที่ เจ้าบ้าน โชคลางและการสะเดาะเคราะห์ ส่วนด้านเสีย ทำให้สุขภาพของผู้ประกอบการมีอาการทางระบบหายใจผู้รับจ้างใช้แรงงานป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบโรงสีป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ การคมนาคมขนส่งทำให้ถนนชำรุดเสียหายและฝุ่นฟุ้งกระจายเกิดค่านิยมให้ความสำคัญทางวัตถุในการตัดสินใจทางครอบครัว ทำให้ผู้มีเงินมีฐานะได้รับคัดเลือกเป็นผู้นำในกลุ่มชน มีค่านิยมในการจ้างงานแทนประเพณีลงแขกหรือการช่วยเหลือกันเกิดค่านิยมในการรักษาพยาบาลตามสถานพยาบาลเอกชน และไม่มีการสืบต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งวัฒนธรรมในการกินอยู่ของคนในกลุ่มชนเปลี่ยนไปมีความเร่งรีบในการทำงานซื้ออาหารสำเร็จรูปรับประทาน ผลกระทบต่อทางสังคมและวัฒนธรรมกับชุมชนโดยตรงคือในด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ประกอบการมักเอาเปรียบชุมชนในการดำเนินการสีข้าว ด้านสภาพแวดล้อมการดำเนินกิจการโรงสีข้าวก่อให้เกิดน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็น มีเสียงดังและอากาศมีฝุ่นละอองรบกวนประชาชนในกลุ่มชน ด้านพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะเปลี่ยนเป็นที่ตั้งของโรงสีข้าว พื้นที่ทำกินใกล้เคียงไม่สามารถทำการเกษตรได้เนื่องจากน้ำเสีย ดินเค็มและเกิดน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงสีข้าวหมู่บ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของโรงสีข้าวบ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทางด้านการได้รับผลประโยชน์กับการมีส่วนร่วมในการกู้เงินโครงการโรงสีข้าวมีปัญหา มาก ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายในเรื่องการจัดตั้งสหกรณ์โรงสีข้าวอย่างเป็นรูปธรรมขึ้นมา เพราะวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ก็เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันในกลุ่ม ซึ่งการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เริ่มจากการรวมกลุ่ม ของบุคคลที่อ่อนแอทางเศรษฐกิจมาลงทุน ลงแรงและระดมความคิดร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและหลักการประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์ ในทางเศรษฐกิจ เมื่อทำการรวมกลุ่มกันได้แล้วก็ทำการขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ให้ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์เลือกตั้งคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ไม่น้อยกว่า 10 คน แจ้งให้สหกรณ์อำเภอ หรือ สหกรณ์จังหวัดทราบ สหกรณ์อำเภอหรือสหกรณ์จังหวัดจะรายงานให้กรมส่งเสริมสหกรณ์และส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการจัดตั้ง สหกรณ์นั้น

พร้อมให้นายทะเบียน สหกรณ์รับจดทะเบียนต่อไป ถ้าทางคณะกรรมการโรงสีชุมชนสามารถกระทำการดังกล่าวได้แล้วก็จะถือว่าเป็นนิติบุคคล คือบุคคลที่แต่งตั้งขึ้นด้วยกฎหมายเพื่อเป็นการสร้างเครดิตหรือความน่าเชื่อถือให้กับกลุ่มในการที่จะหาแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการโรงสีชุมชนต่อไป

1.2 รัฐบาลควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ปลุกจิตสำนึกและกระตุ้นให้ทุกฝ่ายที่มีหน้าที่และมีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงสีข้าวได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้องค์ประกอบของสายโซ่แห่งคุณค่าข้าวมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของโรงสีข้าวบ้านคลองคู ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่แล้วซึ่งมีความรู้ความเข้าใจที่ดีอยู่แล้วแต่ในทางด้านการได้รับผลประโยชน์นั้นชาวบ้านยังมีแนวคิดอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น รัฐบาลควรปฏิบัติการณ์ในเรื่องของผลประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโรงสีข้าวโดยการจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งลงในแต่ละพื้นที่และมุ่งเน้นประชาสัมพันธ์ไปยังคณะกรรมการผู้จัดการโรงสีชุมชน ต่อการรับรู้ถึงการดำเนินงานของโรงสีชุมชนจึงควรมุ่งเน้นให้ข้อมูลและสร้างความรับรู้ ความเข้าใจถึงประโยชน์และหน้าที่ของการทำโรงสีชุมชนเพื่อกระตุ้นให้คณะผู้ทำงานตระหนักถึงความสำคัญของโรงสีชุมชนซึ่งจะมีผลทำให้ชุมชนมีการรับรู้และความเข้าใจถึงประโยชน์ของการมีโรงสีชุมชนในหมู่บ้าน

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานของโรงสีชุมชนโดยเชิญตัวแทนชุมชนเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ทราบรายละเอียดของผลการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนา และปัญหาที่เกิดขึ้นและแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น โดยมุ่งหวังให้เกิดความเข้าใจต่อประโยชน์ที่จะได้รับและแก้ไขปัญหาในทิศทางเดียวกัน และมีการฝึกอบรมโดยผู้นำโครงการจัดบุคลากรไปรับการฝึกอบรมตามสถานที่ต่างๆ ที่มีการจัดอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องหรือสามารถนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ โรงสีชุมชนได้

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิจัย

3.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของโรงสีข้าวส่วนใหญ่จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผลโรงสีข้าว ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกนั้น

ทางผู้นำโครงการควรมีการวางแผนการปฏิบัติการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดประชาคม เมืองขึ้นมาเพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาต่างๆ ของชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการครั้งนี้ว่าเกิดปัญหา อะไรขึ้นมาในระหว่างการดำเนินการและทางรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็นำปัญหาในครั้งนี้ ไปทำการแก้ไขเพื่อให้ได้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ในการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของโรงสีข้าว ให้กับประชาชนที่อยู่ภายในตำบลท่าโพธิ์ให้ให้เข้ามาร่วมโครงการที่มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ในการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าวตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของโรงสีข้าว ให้กับประชาชนที่อยู่ภายในตำบลท่าโพธิ์ให้ให้เข้ามาร่วมโครงการที่มากกว่านี้

1.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงาน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในการทำวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแนวทางการสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ หรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานโรงสีข้าว ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง